

Kuća ljudskih prava
Selska cesta 112c, HR-10000 Zagreb
t: +385 (0)1 457 23 98
f: +385 (0)1 457 23 99
kontakt@documenta.hr
www.documenta.hr

MB: 1925199. OIB: 09095322581
Raiffeisen bank Austria d.d.
Broj računa: 24840081102930793

CENTAR ZA SUDČAVANJE S PROŠLOŠĆU
DOCUMENTA

- MEDIJIMA -

Zagreb, 03. listopada 2012.
Ur. broj: 320-2012

Priopćenje za medije povodom dvadeset i prve obljetnice stradanja civila u Ceriću

02. listopada 1991. godine selo Cerić nedaleko Vinkovaca okupirale su postrojbe JNA, odnosno rezervisti iz Srbije te Crne Gore, kao i pripadnici srpskih paravojnih postrojbi iz većinski srpskih sela na širem vinkovačkom i vukovarskom području, nakon čega su uslijedili ratni zločini nad preostalim civilnim stanovništvom te zarobljenim braniteljima.

Prema popisu stanovništva iz 1991. godine, Cerić su naseljavala 1563 stanovnika, od kojih se 95,7 % izjasnilo Hrvatima. Velika većina civila je uoči pada mjesta zajedno s malobrojnim braniteljima sela izbjegla poljskim putem prema Nuštru, no manji broj muškaraca i žena starije životne dobi ostao je u svojim kućama, vjerujući kako im se ništa neće dogoditi. Dio civila ubijen je odmah po ulasku srpskih snaga u selu, za vrijeme tzv. "čišćenja", kada su u podrumu ubacivane bombe, kuće redom izravno gađane granatama iz nekog od brojnih tenkova kojima je selo napadnuto, a ljudi izvođeni iz svojih kuća i strijeljani u dvorištima. Potom su mnoge kuće spaljene te je, sve do obnove, selo izgledalo kao veliko zgarište. Preostali, preživjeli civili, zatvoreni su u kući u Vinkovačkoj ulici, no ubijanje time nije prestalo. **Ukupno je ubijen 21 civil, a do danas tijela 7 civila nisu pronađena. Najstarija žrtva ubijena je u svojoj 87. godini života.** U rujnu 2012. su sasvim slučajno, za vrijeme kopanja kanalizacije uz cestu, pronađena ukopana 4 tijela te se čeka identifikacija posmrtnih ostataka. **Tijela ostalih ubijenih mještana pronađena su nakon povratka stanovnika u selo, 1997. i 1998. godine, ukopana u dvorištima, poljima i kanalima, a jedno je tijelo pronađeno u dvorištu vlastite kuće zatrpano stajskim gnojem.** Radi se o starijem muškarcu koji je prvo bio mučen, zatim zavezan za neko vozilo vučen asfaltom kroz mjesto, a na kraju je ubijen metkom u potiljak. Svjedoci navode kako je njegova "krivica" bila u tome što je prezime počiniteljima "zvučalo crnogorski", a žrtva se izjašnjavala kao Hrvat. Osim ljudskih života kao najvažnijih, stradala su i sva materijalna i kulturna dobra u selu, koje je temeljito opljačkano i uništeno, a **mjesna crkva** dinomitom je **srvnjena sa zemljom**. Osim civila, u selu je poginulo/ubijeno i 19 branitelja, od kojih su dvojica ostali u svojim kućama ne pružajući otpor, a tijelo jednog branitelja još uvijek nije pronađeno. Dio zarobljenih branitelja je strijeljan, a dio odveden u logore u Srbiji.

Nitko do danas nije odgovarao za ovaj zločin, kao ni brojne zločine počinjene u obližnjim Marincima. Stoga **pozivamo sve nadležne na izvršenje svoje obveze**

Organizacije osnivačice: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, Centar za mirovne studije, Građanski odbor za ljudska prava, Hrvatski helsinški odbor za ljudska prava. **Upravni odbor:** Živana Heđbeli, Pero Jurišin, Goranka Lalić, Zoran Pusić.

Predsjednik upravnog odbora: Zoran Pusić. **Voditeljica:** Vesna Teršelić. **SWIFT:** RZBHHR2X. **IBAN:** HR3824840081102930793.

otkrivanja i procesuiranja počinitelja ratnog zločina nad civilima, kao i daljnje korake u pronalazaženju nestalih osoba, kako onih iz Cerića, tako i cijele Republike Hrvatske.

Tim povodom želimo upozoriti da je **nužno istražiti, utvrditi i javno iznijeti činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim povredama ljudskih prava, uključujući i sudbinu nestalih.** Svi društveni akteri trebali bi posvećeno raditi na vraćanju dostojanstva žrtava, uspostavljanju odgovornosti i pravde, izgradnji povijesnog pamćenja na temelju činjenica i sprječavanju ponavljanja zločina u budućnosti. Utvrđivanje činjenica o stradalima, kao i kažnjavanje odgovornih za počinjena zlodjela, doprinijet će normalizaciji odnosa, pomirenju, suživotu i izgradnji održivog mira.

Pozivamo također aktualnu Vladu RH na proaktivno djelovanje kako bi se ispravila nepravda koja se čini neobeštećivanjem civilnih žrtava rata. Nužno je što prije **otpisati parnične troškove, donijeti Nacionalni program i Zakon o osnivanju fonda za obeštećenje svih civilnih žrtava rata te uspostaviti Fond za rehabilitaciju, reintegraciju i reparacije**, a što zagovaramo i kroz medijsku kampanju **Žrtve su predugo čekale**, www.civilnezrtve.hr.

Popis civilnih žrtava Cerića (prezime, ime, ime oca, datum/godina rođenja te okolnosti stradanja) navodimo u nastavku:

1. **Đurović, Marko**; oca Blaža, rođen 1935. godine, mučen i ubijen u listopadu 1991. godine, a tijelo je pronađeno u njegovom dvorištu, zatrpao stajskim gnojem.
2. **Horvat, Franjo**; oca Franje, rođen 15.10.1928. godine, njegov brat je vidio Franjino mrtvo tijelo 02. listopada 1991. godine, prerezanog grla i s rupom od metka u glavi, no on se toga dana uspio izvući iz sela te je tijelo kasnije nestalo pa se do danas traže posmrtni ostaci
3. **Jurec, Antun**; oca Antuna, rođen 13.10.1941. godine, uspio sa suprugom pobjeći iz Cerića pri padu sela, no 04.10. se odlučio vratiti pri čemu mu se na putu između Vinkovaca i Cerića gubi svaki trag
4. **Kljunić, Marko**; oca Martina, rođen 03.03.1919. godine, nakon pada Cerića odveden u Mirkovce gdje je više dana premlaćivan, a od posljedica čega i umire tjedan dana kasnije, 10.10.1991. u svojoj kući, pokopan u svom dvorištu
5. **Kruhoberec, Ivan**; rođen 23.06.1936. godine, oca Martina, odveden iz svoje kuće 03.10.1991. nakon čega mu se gubi svaki trag
6. **Mađarević, Marko**; rođen 28.03.1929. godine, oca Mate, ubijen ispred svoje kuće 02.10.1991. godine. Tijelo je, zajedno s još nekoliko tijela ljudi te mrtvih životinja voženo bagerom prema centru sela te se tamo gubi iz vidokruga svjedoka. No, u rujnu 2012., upravo su u centru sela pored ceste pronađena ukopana 4 tijela, a pretpostavlja se da je jedno od tih i ono Marka Mađarevića. Čeka se službena identifikacija.
7. **Majhen, Stjepan**; rođen 04.12.1924 godine, oca Mate, odveden je iz svoje kuće 02.10.1991. godine u Mirkovce gdje je nekoliko dana maltretiran i premlaćivan, zatim je vraćen u Cerić, a u dvorištu svoje kuće ubijen je 10ak dana kasnije (sredinom listopada) te pokopan u vrtu iza kuće.
8. **Markasović, Marin**; rođen 15.01.1934., oca Martina, izvučen iz svoje kuće 02.10.1991. te ubijen u dvorištu. Jedna njegova kost je pronađena tek 2002. godine.

9. **Maroš, Petar**; rođen 30.06.1929, oca Ivana, teško je ranjen iz protuavionskog mitraljeza s oklopnog vozila JNA pri ulasku tih snaga u Cerić 02.10.1991.. Na mjestu gdje je ranjen, u kanaliću između svoje i susjedove kuće je i umro od posljedica ranjavanja, a tamo je i pronađeno tijelo 6 godina kasnije.
10. **Marošević, Manda**; rođena 25.10.1920., oca Ivana, teško ranjena od bombe bačene u podrum u koji se bila sklonila, a umrla sljedeći dan od posljedica, jer joj nije pružena nikakva liječnička pomoć.
11. **Martinović, Stjepan**, rođen 09.05.1948. godine, oca Antuna, nestao 02.10.1991
12. **Matoš, Nediljka**; rođena 20.03.1937, oca Ivana. Zajedno sa suprugom Stjepanom pokušala je osobnim automobilom pobjeći iz Cerića pri padu mjesta 02.10.1991., no vozilo je izrešetano mitraljezom s oklopnog vozila JNA, a tijela dvoje supružnika do danas nisu pronađena.
13. **Matoš, Stipe**; rođen 19.01.1932., oca Jure. Okolnosti stradanja iste kao kod supruge Nediljke Matoš.
14. **Mecanović, Antun**; rođen 11.02.1922., oca Jakoba, ubijen je vatrenim oružjem u dvorištu vlastite kuće 02.10.1991.
15. **Milešić, Stjepan**; rođen 19.12.1925., oca Đure, 25.11.1991. pretučen na smrt od strane skupine srpskih vojnika u dvorištu kuće na adresi Vinkovačka 51 (sada A. Stepinca), gdje su bili zatočeni hrvatski civili. Bio je zakopan je 30ak cm ispod zemlje u dvorištu svoje kuće.
16. **Mravlinčić, Slavko**; rođen 1929. godine, oca Mije, u studenom 1991. godine izvučen je iz svoje kuće gdje se oporavljao od operacije grla iz srpnja iste godine (hranio se isključivo na slamku) te ubijen iz vatrenog oružja u svome dvorištu. Imao je 13 prostrijelnih rana po tijelu.
17. **Pejić, Marija**; rođena 01.05.1905. godine, oca Vida, ubijena je udarcima tupim predmetom u glavu 17.10.1991., a zatim pokopana u dvorištu kuće svoga nećaka.
18. **Perić, Anto**; rođen 17.04.1928. godine, oca Jerka, ubijen 02.10.1991. u podrumu kuće Ivica Pervana gdje se bio sklonio, a bio je ukopan u dvorištu kuće preko puta.
19. **Puškarčić, Josip**; rođen 1926. godine, oca Mile, ubijen 02.10.1991. u dvorištu svoje kuće rafalnom paljbom iz vatrenog oružja
20. **Salak, Pero**; rođen 13.07.1924., oca Janka, izveden je iz svoje kuće 02.10.1991. prema nogometnom igralištu gdje je strašno premlaćivan, od čega i umire 18.10.1991. Nakon pronalaska tijela, ukopanog u vrtu susjedne kuće, ustanovljena je fraktura lubanje.
21. **Vrkić, Alojzije**; rođen 16.01.1941, oca Jure, ubijen 02.10.1991., a tijelo je pronađeno u masovnoj grobnici blizu zgarista crkve, zajedno s još nekoliko ljudskih tijela te ostacima mrtvih životinja